

03 / 15

Zpravodaj

3 Kč

Časopis pro občany Nechanic, Starých Nechanic, Komárova, Lubna, Nerošova, Sobětuše, Suché a Tůně

**MĚSTO NECHANICE VÁS ZVE NA
TRADIČNÍ AKCI**

ČARODĚJNICKÝ REJ

**na fotbalovém hřišti
v Nechanicích**

30. dubna 2015 od 17:30 hodin

!!!Čarodějnické kostýmy jsou vítány!!!

Těšit se můžete na zábavu pro děti i dospělé

*** bohaté občerstvení ***

*** koncert kapely FORSÁŽ!!! ***

VSTUP ZDARMA

ZPRÁVY Z RADNICE

Vážení a milí spoluobčané,
můj příspěvek ve třetím vydání Zpravodaje začnu informacemi o připravovaných investičních akcích v letošním roce.

S nejvyšší pravděpodobností se v letním období začne s **rekonstrukcí části ulice Hrádecká**. Tato akce je připravována od roku 2011. Startovacím impulsem bylo měření hluchosti a stanovisko hygienické stanice, že v nočním období dochází k překročení limitu hluku při jízdě vozidel po komunikaci. Na základě žádosti Královéhradeckého kraje (vlastník silnice) a jeho správce byly zahájeny přípravné práce na projektové dokumentaci a získání stavebních povolení. V úseku od Husova náměstí po křižovatku s ulicí Školská by mělo dojít k rekonstrukci kanalizace (investorem VaK HK), rekonstrukci silnice (investorem KHK) a k rekonstrukci chodníků a výstavbě parkovacích ploch. Město Nechanice rovněž zajistí výstavbu nového veřejného osvětlení v této části ulice Hrádecká. V rámci rekonstrukce části kanalizace dojde i k výstavbě nových dešťových kanalizačních přípojek. Předpokládaný termín zahájení je plánován na konec měsíce června, plánované dokončení v měsíci říjnu. Vzhledem k tomu, že v této lokalitě je více stavebních objektů se třemi investory, bude akce složitější v oblasti koordinace, zejména při předávání stavenišť, zajištění bezpečnosti atd. Objížděné trasy jsou plánovány v ulicích Pražská, Vaňhalova, Novopackého a v ulici Za KD. Přesto věřím, že se vše zvládne bez velkých problémů jak pro občany bydlící v této lokalitě, tak i pro ostatní občany města a jeho návštěvníky. Již jen proto, že Město Nechanice v posledních dvou letech

mnohokrát jednalo o zahájení této potřebné rekonstrukce a muselo vynaložit velké úsilí, aby se dostala mezi priority kraje. Bližší informace budou zveřejňovány po konkrétních jednáních s ostatními investory. Zahájení v měsíci červnu je závislé zejména na včasném dokončení výběrového řízení Královéhradeckého kraje na zhotovitele rekonstrukce silnice. Ostatní stavební objekty budou následně navazovat.

První týden v měsíci dubnu se dozvíme, zda obdržíme **finanční příspěvek na výstavbu vodovodu a kanalizace v lokalitě „U hřbitova“**. V kladném případě dojde v letošním roce k výstavbě vodovodu a vodovodních přípojek, dále k výstavbě splaškové i dešťové kanalizace včetně přípojek, výstavbě přečerpávací tlakové stanice. Pro informaci čtenářů uvádím, že se jedná o výstavbu infrastruktury pro čtyřicet stavebních pozemků ve výše uvedené lokalitě. Rovněž tato akce je připravována mnoho let a přes problémy ve vlastnictví pozemků, podmínek jednotlivých správců sítí (vynucené náklady na přeložky částí stávajících sítí) se snad konečně podaří zahájit tolik potřebnou výstavbu infrastruktury a nejpozději v příštím roce dojde i k výstavbě dalších sítí a komunikací včetně parkovacích ploch. Po jejím dokončení bude v této lokalitě 33 stavebních parcel v majetku města a 7 stavebních pozemků v soukromém vlastnictví. Rádi se necháme překvapit zájmem o koupi stavebních parcel.

Vážení občané, mnozí z Vás si jistě všimli, že v současné době probíhá **výměna střešní krytiny** na budově Masarykovy ZŠ. Po jejím dokončení bude odstraněno zatékání, které bylo

v posledních letech mnohokrát řešeno formou havarijních oprav. Byl bych strašně rád, kdybych mohl napsat, že touto akcí jsou budovy školy v dobrém stavebnětechnickém stavu. Bohužel tomu tak není. Je nutné řešit změnu topného systému v budově Rašínovy školy (druhý stupeň), odstranění vlhkosti rovněž v této budově, modernizaci vybavení školní jídelny atd.

Vážení spoluobčané, mnozí z Vás se ptají, zda z důvodu likvidace bioodpadů rostlinného původu (konkrétně větví) dle novely zákona o odpadech není ohroženo konání tradiční akce „**Rej čarodějnic**“. Příznivce této akce potěším, odpůrce nepotěším. Akce se bude konat v tradičním termínu 30. dubna na tradičním místě hřiště u stavebnin. Chystáme některá překvapení a to zejména pro naše nejmenší návštěvníky. A oheň také nebude chybět, občerstvení rovněž. Těšíme se na Vás.

Ve dnech 14. a 15. března vyvrcholila již tradiční přehlídka divadelních spolků v Nechanicích nově nastudovanou hrou Hrobka s vyhlídkou. **Představení Nechanického ochotnického spolku (NOS)** dle mého laického názoru prokázalo rostoucí úroveň tohoto souboru. O úspěšnosti asi nejlépe svědčí „natřískaný“ kulturní dům při nedělním představení a více jak sto návštěvníků při sobotní generálce. Děkuji všem aktérům za nádherný zážitek a přeji hodně úspěchů v další umělecké činnosti.

Vážení občané, přeji Vám slavnostní a šťastné prožití největších církevních svátků, přeji Vám klidné a pohodové dny a hodně sil do jarních prací na zahrádkách.

Jiří Pechar, starosta města

SBĚR NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

BUDE PROVEDEN

dne 18. dubna 2015

**Sběr bude proveden v těchto obcích
v následném časovém rozpětí:**

Nerošov	u obecního domku	8.00 - 8.15 hod.
Suchá	u kostela	8.20 - 8.40 hod.
Tůně	u obchodu	8.45 - 9.00 hod.
Sobětuš	u bývalé školy	9.05 - 9.20 hod.
Lubno	u obchodu	9.25 - 9.40 hod.
Staré Nechanice	u pekárny	9.45 - 10.00 hod.
Nechanice	u bývalého koupaliště	8.00 - 10.00 hod.

Odpad předávají občané osobně.

V případě, že se odpad nepředá osobně, nebude odebrán.

Sbírané druhy odpadů jsou uvedeny v příloze

Sběr provede společnost
Pernt – ORO, s.r.o. Chlumec n. C.,
tel.: 495 485 990

Sbírané druhy nebezpečných odpadů

Z provozu automobilů :

autobaterie, vyjeté oleje, olejové filtry, brzdové kapaliny, brzdové destičky, spojkové kotouče, obaly se zbytky pohonných hmot, antikorozních prostředků, nemrznoucích směsí, čistících prostředků, zaolejované hadry apod.

Fotochemikálie :

tonery, znečištěné obaly se zbytky vývojky, ustalovače, barviva, bělidla, inkoustů apod.

Kosmetika :

znečištěné obaly se zbytky odlakovače, přelivů, laků na vlasy, krémů, sprejů apod.

Tuky a oleje :

fritovací, motorové, topné a jiné oleje, olejové filtry, vazelíny, absorpční materiály s obsahem ropných látek, apod.

Světelné a jiné zdroje podléhající režimu zpětnému odběru:

nerozbité zářivky, úsporné žárovky, suché články (baterie), akumulátory apod.

Domácí elektrospotřebiče podléhající režimu zpětného odběru :

televizory, chladničky, drobné elektrospotřebiče

Obaly se zbytky nebezpečných látek nebo jimi znečištěné

znečištěné obaly se zbytky nebezpečných látek, od kyselin, louhů, barev, acetonu, toulenu, lepidel, pryskyřic, chladících a hydraulických kapalin, hydroxidů, rozpouštědel, pracích a mycích prostředků, dezinfekcí, postřikových látek, hnojiv a deratizačních prostředků apod.

Důležité sdělení pro občany města Nechanice

Žádáme občany Nechanic, aby **větve z ořezu stromů** odváželi na pozemkovou parcelu č. 809 v Nechanicích, /místo na výjezdu z Nechanic směr Hrádek, **na levé straně – označené betonové plato do oranžových kontejnerů/**.

Průběžně budou kontejnery po naplnění odváženy.

Na fotbalové hřiště v Nechanicích je ukládání větví
z a k á z á n o ! ! !

V místních částech Nechanic lze **ořezané větve ukládat do oranžových kontejnerů na bioodpad** umístěných :
v Komárově, Lubně, Sobětuši, Tůni, Suché a Nerošově
na stanovištích u kontejnerů na tříděný odpad.

Případné dotazy na tel. č. 498 773 818 p. Beerová

Důležitá změna

Větve z ořezu stromů mohou občané Nechanic, Starých Nechanic a ostatních místních částí odvézt také na oplocenou manipulační plochu při výjezdu ze Starých Nechanic ve směru na Kobylice počínaje sobotou dne:
14. března 2015 v čase od 13.00 – 14.00 hodin.

Dále pak ve dnech:

28.03.2015

11.04.2015

25.04.2015

vždy ve stejném čase mimořádně pak po domluvě s panem Ornstem na tel. č. 724 049 951.

ZPRÁVIČKY Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

Po Vánocích jsme všichni čekali na zimu, na sních a na zimní radovánky. Občas trochu sněhu napadlo a tak toho naše děti využily, hrály si na sněhu, dělaly koule i několik sněhuláků se jim podařilo postavit.

Ve školce jsme si udělali tematický BÍLÝ DEN, všichni jsme se oblékli do bílého oblečení. Třídy Srdíčko a Sluníčko vyráběly různé papírové sněhuláky, ve třídě Čtyřlístek lepili chundelaté lední medvědy. Také jsme hráli zimní pohybové hry a zpívali písničky o zimě.

V měsíci únoru k nám zavítalo maňáskové divadlo s pohádkou, Zimní radovánky veverky Zrzečky. Dalším tématem byl MODRÝ DEN, kdy přišli všichni v modrém. Ve třídě Srdíčko děti malovaly modré moře s plovoucími krami a ledními medvědy. Ve třídě Sluníčko vyráběli Šmoulíky a ve Čtyřlístku malovali hrncečky. Děti postavily z kostek modrý hrad pro modré panenky a modré panáčky.

Období karnevalů je tady a my ve školce jsme měli velký karnevalový rej. Všechny děti přišly nastrojeny do krásných masek, vesele tančily, dováděly a také soutěžily. Každý si odnesl diplom a sladkou odměnu.

HROBKA S VYHLÍDKOU

Zlatým hřebem přehlídky byla dlouho očekávaná premiéra nové hry „Hrobka s vyhlídkou“ domovského ochotnického spolku NOS.

A místní ochotníci podle hodnocení diváků opět neklamali. Ba co víc, posunuli latku opět o kus výš. Velkým oceněním a zároveň pohlazením po duši všech ochotníků byl nadšený standing ovation.

Po těchto kladných, a nebojme se říci mnohdy nadšených, reakcích si NOS vydobyl možnost reprezentovat sebe i své město na soutěžní krajské divadelní přehlídce v Miletíně.

Zuzana Kramářová

O víkendu 14. a 15. března vyvrcholil 2. ročník mechanické přehlídky ochotnických spolků. Letošní přehlídku na prknech mechanického kulturního domu zahájil divadelní spolek Občanská beseda z Opatovic nad Labem s hrou Světáci. Následovala hra Vodní družstvo v podání spolku Erben Miletín a hra Tři v tom spolku Jirásek z Nového Bydžova. V pořadí čtvrtí se představili herci KIS Hronov s inscenací Hej, člověče Boží. V lednu a únoru jsme měli možnost shlédnout vystoupení Peklo v hotelu Westminster, prezentovaný souborem J. K. Tyl Meziměstí, a divadelní soubor Skleróza Hořice s hrou Široký.

PRVNÍ DĚTSKÝ KARNEVAL V SUCHÉ

Dětský klub Sucháček zahájil rok 2015 jednou ze svých větších plánovaných akcí, a to Dětským Karneval. Jelikož měl dětský Karneval v Suché premiéru, tak se ho maminky ze Sucháčku snažily naplánovat tak, aby byl nezapomenutelný a všichni na něj dlouho vzpomínali. Troufám si za všechny zúčastněné říci, že se to maminkám velice vydařilo. Připravily pro děti odpoledne plně zábavy.

Přijeli nás navštívit dva zajímaví hosté, klauni, kteří nám zpestřili celý Karneval. Děti byli překvapené a hlavně velice nadšené z jejich návštěvy. Klauni pomáhali dětem v plnění několika soutěžních úkolů, které byli potřeba splnit k získání sladké odměny. Do plnění úkolů, se zapojili i někteří rodiče. Ze sálu, z kterého se linul nejen dětský smích je očividné, že si to všichni náramně užili.

Pokračování na str. 5

Pokračování ze str. 4

Po celý Karneval bylo pro všechny připraveno občerstvení. Maminky myslely opravdu na vše a k zakousnutí byl i domácí štrúdl, bábovka, slané pečivo, chuťovky, ...které doma maminky samy připravily.

V závěru odpoledne, byli děti odměněny medailí s diplomem za krásnou masku a největší úspěch měl párek v rohlíku, který byl přichystán na posilněnou.

Chtěla bych velice poděkovat všem, co se na podíleli na přípravách. Zároveň bych Vás chtěla všechny pozvat na naše úterní setkání, které je pravidelně od 16 hodin v naší knihovně. Těšíme se na Vás, už plánujeme další větší akci... Veškeré informace budou opět vyvěšeny na nástěnce a na FB stránkách SUCHA.

Michaela Janáčková

UDÁLOSTI NA NECHANICKU NA SKLONKU DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

V letošním roce uplyne 70 let od konce druhé světové války, která vryla do celosvětové historie nesmazatelnou stopu. Válka se podepsala i na každém obyvateli tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava, kam samozřejmě patřila i oblast Nechanic a jejich okolí. Ale ani v těchto těžkých letech se „svět nezastavil“. Chtěla bych Vám tímto, milí čtenáři, napsat několik řádků o životě obyvatel našeho města v posledních válečných měsících a období krátce po skončení války.

V archívních pramenech se mi podařilo najít zajímavé informace o návrhu na zřízení koupaliště. Během války byl vytvořen přípravný výbor, který v létě 1944 zaslal Všeobecnému družstevnímu svazu pro Čechy a Moravu dopis s žádostí o jeho výstavbu. Výboru se však ze strany svazu dostalo odpovědi, že žádosti nevyhoví, „neboť Vaše akce není válečně důležitou“. Výstavba koupaliště se tak omezila pouze na přípravné práce.¹

V téže době byl zřízen „útulek pro matky pracující v zemědělství“ za spolupráce Okresní péče o mládež v Nechanicích a nedalekých obcí Boharyně, Dohaličky a Lhota pod Libčany. Okresní péče v této době ukončila ošacovací akci (náklady činily 31 646,50 K), jež současně proběhla s akcí týkající se stravování chudých dětí.²

V dokumentech nechanického Pěveckého spolku Hlahol se můžeme dočíst o bohatém kulturním programu pro děti, mládež, ale i dospělé. V prosinci 1944 se místní děti těšily ze zábavního odpoledne pod názvem „*Národní pohádky pro děti*“, pro školní mládež a dospělé byl připraven nedělní program „*Co nás zajímá?*“ a přednáška o společenském chování „*Umění jednati s lidmi*“. Dále se v sále zdejšího biografu odehrál večer staročeského umění, hudby, zpěvu a tance.³

Další zajímavé informace přináší pamětní kniha zdejší četnické stanice, a to konkrétně o pobytu německé vojenské posádky. Na konci války se němečtí vojáci nacházeli v Nechanicích, Kunčicích, Boharyni a Starých Nechanicích. „*Místní německý posádkový velitel kapitán zvěrolékař Michal Rane (Raue) upozornil městskou radu, že každý čin proti posádce potře zbraní.*“⁴ Ve městě a okolí byly vyvěšeny československé vlajky a v měšťanské škole, kde byla německá posádka ubytována, vyjednávali zdejší záložní poručíci J. J. a J. Š. s kapitánem Rauem o vydání zbraní jeho podřízených. „*Jednání nemělo úspěchu.*“⁵

Důležitým pramenem týkajícího se následného osvobození Nechanic je bezesporu dochovaný filmový záznam pana Eduarda Borčického, dnes dostupný i na internetu. Ten sám mluví za vše. Jen je nutné připomenout, že sovětské vojáky zde byli až do července 1945, a byli spokojeni s přístupem zdejších obyvatel. Vše dokazuje pamětní

zápis dochovaný v nechanické kronice, jež zní: „...z celého srdce děkujeme občanům města Nechanice za přijetí, kterého se nám dostalo, za tu stálou starost a pozornost, kterou nám projevíli za našeho pobytu v Nechanicích...“⁶

Korespondence spolku Hlahol z roku 1945 mluví o vděčnosti spojené s koncem války: „*Šestiletá zkouška pod německou tvrdostí je skončena. Vděčně budeme vzpomínat prvních radostných chvil, kdy ulicemi Nechanic projížděla tak slavná a udatná ruská vojska. Tyto chvíle budou nás posilovati v našem dalším životě.*“ Tato slova byla vyhlášena nechanickým veřejným rozhlasem.⁷

Několik dní po skončení druhé světové války se v sále zdejší Sokolovny za proslovu Josefa Kolářského konala oslava narozenin prezidenta Dr. Edvarda Beneše. Pan Kolářský přežil koncentrační tábor v Buchenwaldu a uspořádal (také v Sokolovně) přednášku o svých zážitcích a útrapách, které ho potkaly. Nutno podotknout, že akce byla nepřístupná dětem. O několik týdnů později se opět v Sokolovně uskutečnil vzpomínkový večer k výročí napadení Sovětského svazu Německem. Tato akce se zúčastnil zástupce Rudé armády kapitán Jeršov a školní inspektor Josef Višňák.⁸

Výše uvedeným jsem chtěla vás, milí čtenáři, zasvětit do několika „*životních okamžiků*“ obyvatel zdejšího města v době, od které nás dělí sedm desítek let. Ovšem byla by veliká škoda, kdyby tyto informace, jež se skrývají v archívních pramenech, zůstaly v zapomnění. Střípek po střípku nám totiž mohou poskládat obraz města Nechanic téměř v jakémkoliv období jejich historie.

Mgr. Eva Větrovská

¹ SOKA Hradec Králové (dále jen SOKA HK), fond *Sbírka-Soudobá dokumentace Nechanice 1863-1959*, karton 2, inv. č. 31.

² SOKA HK, *Kraj královéhradecký: orgán Národní strany svobodomyšlné v severovýchodních Čechách*, 1. srpna 1944, č. 33, s. 4.

³ SOKA HK, fond *Pěvecký spolek Hlahol 1887-1914 (1943)*, karton č. 2, inv. č. 10.

⁴ SOKA HK, *Pamětní kniha Četnické stanice Nechanice (1849) 1918-1945*, nezpracováno.

⁵ SOKA HK, *Pamětní kniha Četnické stanice Nechanice (1849) 1918-1945*, nezpracováno.

⁶ SOKA HK, *Pamětní kniha města Nechanice 1865-1949*, kniha č. 1, inv. č. 2, s. 399.

⁷ Tamtéž.

⁸ SOKA HK, fond *Okresní osvětový sbor Nechanice 1919-1950*, korespondence 1945, karton č. 1, inv. č. 8.

VÁCLAV ELSNER – I. ČÁST

Harfenictví na Nechanicku přetrvávalo od poloviny 19. století do začátku první světové války. Stalo se nejen závažným sociálním problémem, ale i tématem několika publikací a zasvěcených příspěvků v různých sbornících, dvakrát i tématem pro beletristické

zpracování, jak podrobně rozebrala v minulých dvou číslech Zpravodaje Mgr. E. Větrovská. Dospěla k závěru, že některá pojednání harfenictví ostře odsuzují, jiná se snaží podat objektivní

Pokračování na str. 6

zhodnocení. K tomu bych chtěl dodat, že v mnoha textech jsou obecné závěry doplněny, jak o dobová svědectví, tak o zážitky konkrétních osob prožitých v mnoha městech a zemích, kudy harfáři putovali za výdělkem. Jsou to historky převážně smutné a mnohdy i tragické. Jako příklad uvádí Mgr. Větrovská otřesnou osobní zpověď jedné nechanické harfenistky.

Stojí však za to připomenout nejen některé příhody nechanických občanů, byť v útržcích porůznu roztroušených v písemných prameňech, ale všimnout si též i jejich života po návratu do vlasti. Zaznamenat pro ilustraci stopy, které tito spoluobčané zanechali v historii města. Jeden z nich se však těmto zkratkovitým svědectvím výrazně vymyká, a to nejen délkou svého pobytu v Rusku, ale i svými životními peripetemi po návratu do Československa. Je to Václav Elsner. Příznávám, že je i některé další níže uvedené harfenisty jsem osobně poznal v mladých letech za první republiky v Nechanicích.

Josef Novotný si s sebou přivezl domů dvě přezdívký. Ježíšek proto, že vymyslel fintu, kdy v době pravoslavným přísně dodržovaného půstu byli harfeníci bez možnosti výdělku, tak on zinscenoval vjezd Ježíše na voze za doprovodu harfenistů do města a vybíral při tom peníze. Doma se mu navíc říkalo Rotšild, protože značně zbohatl, postavil si domek na konci Žižkovy ulice. Jeho zahradu dodnes zdobí zborcené zbytky polorozpadlého, nádherně tvarovaného litinového oplocení. Jeho jmenovec Albín Novotný byl znám jako Milionář. Koupil od místního stavitele patrový dům na Rašínově (Malém) náměstí čp. 9, nyní nepřírozně začleněným do Pražské ulice. Pro architektonické kvality ve stylu novoklasicistním, byl dům navržen k prohlášení za kulturní památku. V paměti zůstala i Novotného pohostění pro veškeré osazenstvo hostince u Čáslavských, kde platil za všechny pozvané i nepozvané hosty. Bratři Kofránkové se ve Voroněži střetli na ulici s partou místních výrostků. Václav dostal do hlavy kamenem a byl na místě mrtev, Bohoušovi se podařilo utéct. O incidentu psaly krajské noviny Ratibor.

Václav Růžek, původem z Těchlovic, se po návratu z Ruska usadil v domku na Račanech. Přivydělával si vyučováním hře na housle a dotáhl to až na funkci ponocného. Kritiky o onemocnění mnohých harfeníků, zejména tuberkulosou a tím i příčinou vysoké úmrtnosti, byly v řadě případů jistě oprávněné. Existovaly však výjimky potvrzující pravidlo. Jsou jimi některé nechanické harfenice. Dvě z nich přežily sto let. Aloisie Hošková se bez pěti dnů dožila 101 let (26. 12. 1894 – 21. 12. 1995) a Anna Hošková téměř 102 let (18. 4. 1885 – 6. 2. 1987). O ní je známo, že se vrátila domů po válce z Gruzie přes Persii, Turecko, Řecko a Srbsko a ještě za první republiky vzala kytaru a vypravila se na turné po lázeňských městech. A nebyly samy. Anna Černá, která se do vysokého věku 93 let starala o menší hospodářství a domek na rohu proti Čáslavského hostinci, se opírala o dvě malé stoličky, když jí přestaly sloužit nohy. Paní Božena Rosůlková z Račan, jejíž zpěvník s repertoárem harfenických písní se dochoval a čítal téměř 200 položek, zemřela v 94 letech. Manželé Šlechtovi, vzdálení příbuzní mé matky, si koupili dům na samém konci Hrádecké ulice, který původně sloužil jako provozní objekt konkurenční sušárny čekanky, dnes rekreační stavení. Při příležitostných návštěvách mi strýček Šlechta vždy zahrál na housle. Mezi harfeníky se rovněž tradovala nešťastná příhoda dvou spolužáků Jaroslava T. a Antonína H. kteří se po letech setkali v Irkutsku na nádraží, kam přicestoval Antonín z Verchnoudinska. Z radosti nad nečekaným shledáním se alkoholem rozveselili natolik, že v noci způsobili v restauraci požár a uhořeli.

Farář Hlavsa zaznamenal ve farní kronice jména dvou harfenic, Marie Havlíčkové z Lubna (nar. 1879) a Anastázie Tomkové z Hrádku (nar. 1878), které 17. března 1900 v turecké Konstantinopoli konvertovaly k islámu. Ve farní kronice je vložen zároveň vystřižený novinový článek, pojednávající o zbohatlém harfenickém podnikateli (není jmenován), který měl jednu tlupu, jak se tehdy říkalo skupinám hudebníků, a to v Bulharsku, další v Cařihradě a dvě kapely v Moskvě. Sám si přitom žil poklidným životem v Nechanicích. Mezi městské figurky se zařadila paní Truksová. Málokdy ji bylo vidět ve městě ve střizlivém stavu. Její den nastal vždy o významných svátečních dnech na sv. Josefa, Václava, Františka atd. Vzala harfu a obešla v uvedený sváteční den všechny občany toho jména a před domem za doprovodu harfy zazpívala zastaveníčko. Obdržela finanční odměnu a většinou i štamprlíčku alkoholu, takže v takový den, zejména na Josefa, končila neslavně. Zlí jazykové se o ni nevyjadřovali jinak než ožralá Trukska.

Mimořádnou pozornost si ale zaslouží životní osudy Václava Elsnera, který svou mladá harfenická léta popsal v časopise Hudebník. Jeho vzpomínky zde byly otištěny jako jedna kapitola o dvou stech stranách pod názvem „Zapomenutá historie českých muzikantů na Rusi v letech 1850 – 1917“ s podtitulem „Kus života z prostředí nechanických harfeníků“, a to ve stati Muzikantská krev – črty veselé i vážné. Elsner popisuje, jak chlapci i děvčata se dostávali ilegálně do zahraničí prostřednictvím tzv. strýčků, kteří slíbili rodičům roční odměnu za dítě, které jim svědili k potulnému muzicírování většinou v Rusku, ale i v řadě jiných zemí na východě. Prožívali trpká léta dospívání, poznali bídu, hlad i žebrotu. Málokdo měl štěstí, že když dospěl odtrhl se od strýčka a stal se členem kvalitní a početnější kapely v některém z velkých měst, které hrály pro šlechtu a bohatou společnost nebo si založil skupinu vlastní. Ze vzpomínek je dále vybráno několik zajímavých příběhů v počátcích jeho muzikantského putování po Rusi.

V Nechanicích v ulici Na tvrzi v domě čp. 46 se 7. března 1883 narodil Anně Elsnerové syn Václav. Otec zůstal neznámý. Měl staršího bratra Josefa, který jako harfeník pobýval v Rusku. Když se v roce 1894 vrátil domů k vykonání vojenské služby, koupil u Rašínů Václavovi za tři zlatky housle s důraznou připomínkou, aby se na ně dobře naučil hrát, že mu to bude ve světě ku prospěchu. Václav, dbalý jeho rady tak učinil. Za rok, konkrétně 6. června 1895 po skončení školní docházky, stár 12 let a dva měsíce, odjížděl v Bednářově krytém voze, pod patronátem Norberta Stěhulky a s paní Kudrnovou na nádraží za svou první výpravou do ciziny. Doklad k vycestování „Reisepas“, ve kterém byl uveden Václav, byl vydán na jméno jeho matky, ale ve skutečnosti jej použila partnerka strýčka, „tetička“ Kudrnová. Cesta vedla přes Polsko, Halič do Ruska. Prvními zastávkami byly Sosnovice a poté Voroněž, kde je již očekával strýček se svou tlupou, aby byla doplněna o nové přírůstky.

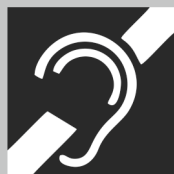
Barvitě jsou vylíčeny počátky Elsnerovy harfenické kariéry, od rychlého zaučení ve dvojici (jedna pára Václav housle a Marie harfa) a poté denní práce pro strýčka, který je vedl k hraní, tzv. hausírce tj. dům od domu a na dvorcích. Toto obcházení ulic trvalo od 9 do 13 hodin, po obědě od 14 do večera, což vynášelo průměrný výdělek 2 až 3 ruble. Když se dvojice zdokonalila v souhře a rozšířila svůj repertoár začala vystupovat i v hostincích, čímž se strýčkovi zvýšil příjem od 5 do 7 rublů, někdy až 10 rublů.

Péče o mladé hudebníky byla nevalná, bídná strava, nedostatečné oblečení, špatná osobní hygiena, délka pracovní doby. Dopisy domů byly strýčkem kontrolovány. Smlouva byla uzavřena na tři léta, jak bylo obvyklé. Za tu dobu Václav poznal a popsal jen část zážitků a poměrů v tehdejší ruské společnosti, neřesti, lajdáctví, zlodějství, alkoholismus a prostituci. Připomněl, že neduhy ruské společnosti v knize Maxima Gorkého Na dně vyzkoušel dokonale na vlastní kůži. Není divu, že po incidentu s tetičkou Kudrnovou od ní utekl a začal usilovat o návrat domů. Dva měsíce se potuloval. Ujal se jej dobrosrdečný majitel hostince v okrajové části Voroněže, u kterého vypomáhal a hrál v lokále. Při nákupu strun v obchodě Lyra se náhodně potkal se strýčkem, který jej násilím dovedl na policii. Odtud po tvrdém výslechu a pod hrozbou tělesného trestu uprchl zpátky k hostinskému. Ten se s ním vydal ke gubernátorovi, který měl pro Václava porozumění a přislíbil návrat domů. Mezitím se Václav potkal s Josefem Šlechtou a zkusili spolu samostatně hrát, jako dvoje housle, ve vilové čtvrti Voroněže. Měli úspěch i slušný výdělek. Nakonec jej strýček ve městě znovu objevil a za asistence policisty odvedl do bytu. Tam jej ztloukl rákoskou tak, že Václav v hrůze a nestřeženém okamžiku vyskočil ven oknem a prchl zpátky do hospody. Toto martyrium skončilo u soudu, kde byl žalobcem ruský hostinský. Václav se však po zahájení řízení a nářku Kudrnové nechal obměkčit a zřekl obžaloby. Z Voroněže pak odjel s tlupou, v níž potkal nového kamaráda Františka Lhotáka, do Rostova, odtud do Carycinu, až se nakonec ocitli v Armavíru.

Zde tvrdá služba pokračovala. Jednoho dne se oba kamarádi setkali s krajanem Václavem Kutíkem, který jako začínající kapelník, a hlavně aby oslabil konkurenci tetičky Kudrnové, jim vyjednal angažmá u svého přítele a krajana Kchola (z Prasku) trvale usedlého harfeníka v Rostově. Opět po hádce a za dramatických okolností od strýčka Jozky a tetičky Kudrnové oba utekli ke Kutíkově. Ten jim koupil housle a harfu a dal peníze na cestu.

Václav Pražák, prom. hist.

SLUŽBY PRO OBČANY SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s. poskytuje osobám se sluchovým postižením v Královéhradeckém regionu poradenské a tlumočnické služby. Poradnu můžete navštívit od pondělí do čtvrtka v těchto časech: PO a ÚT 8,30–16,30, ST 8,30–17,00, ČT 8,30–14,00 (polední přestávka vždy 12–12,30). V době poradny lze také využít půjčovnu kompenzačních pomůcek.

Tlumočnické služby pro neslyšící je nutné vždy předem objednat. Tlumočnicka můžete kontaktovat na čísle 773 592 326, pro region Náchodsko a Rychnovsko na čísle 774 465 953.

Poskytování služeb je realizováno za finanční podpory Statutárního města Hradce Králové, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Kromě sociálních služeb nabízí Hradecké centrum také další aktivity pro osoby se sluchovým postižením. Mezi tradiční patří psycho-rehabilitační pobyty pro nedoslýchavé a neslyšící osoby, besedy, přednášky a klubové aktivity.

Více informací o činnosti naleznete na www.hradeckecentrum.cz.

Kontakty: ul. Milady Horákové 504, Hradec Králové (Pod Strání), tel. 495 533 138, mobil: 773 595 327, 773 595 328, e-mail: hradeckecentrum@seznam.cz

100% JABLEČNÝ MOŠT

lisovaný z čerstvých jablek, neředěný,
nedoslazovaný, nefiltrovaný, pasterovaný,
dlouhá doba upotřebitelnosti i po otevření
díky systému balení bag in box.

NYNÍ I S VELIKONOČNÍ ETIKETOU

Vyrábí a dodává:

Rodinná ovocnářská farma
Miroslav Frydrych,
Petrovičky 12, Hořice
www.ovocefydrych.cz
tel. 603 265 359

Možno zakoupit
také v Zahradním centru
ZAHRADA Nechanice
každý den od 9 do 18 hod.
vč. svátků!!!

VÝKUP POZEMKŮ

Vykoupíme
zemědělské pozemky
v regionu Chlumecko,
Nechanicko,
Novobydžovsko.

Platba v hotovosti.

e-mail: info@bydzov.cz
Tel.: Po – Pá 6 – 14 hod.
495 490 720

ZVEME VÁS K NÁM

VELIKONOČNÍ

Vem si hochu košíček,
na pomlázku běž,
plno krásných vajíček,
do něj dostaneš.

Udělej si pomlázku,
děvče zlehka vyšlehej,
při tom hezkou koledu,
taky pěkně zazpívej.

Dá ti za to cukroví,
malovanou pentličku,
dobrý koláč medový
a ještě sladkou hubičku.

p. Staněk, Lubno

25. 4. 2015

MIKROREGIONEM NA KOLE

Start u KD Nechanice
v 10:00 hod.

Cíl: Hoříněves

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ V NECHANICÍCH

přijměte srdečné pozvání na přednášku:

v úterý 21. dubna 2015 v 16.00 hod.

Žižkův sbor - Žižkova ul. 5

Jeroným Pražský buřič a provokatér

přednáší ThDr. Martin Chadima ThD.

Martin Chadima představuje významnou postavu naší historie – Jeronýma Pražského. Jeho život, odkaz i dobové historické, křesťanské a filozofické nasměrování. Podle Martina Chadimy je tato postava českých dějin symbolem propojení hluboké křesťanské víry i teologické a filosofické diskuse své doby.

kontakt: Mgr. Tomáš Altman – farář; mob.: 731076013

Anna Holínská – kazatelka; mob.: 732759428

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

!!! UPOZORNĚNÍ PRO PŘEDPLATITELE ABONENTNÍ ŘADY ZELENÁ!!!

UPOZORŇUJEME, ŽE Z TECHNICKÝCH DŮVODŮ ZE STRANY MORAVSKÉHO DIVADLA OLOMOUC DOŠLO KE ZMĚNĚ TERMÍNU PŘEDSTAVENÍ OPERETNÍ SOIRÉE.

Z PŮVODNÍHO TERMÍNU 20. 3. 2015 BYL PŘESUNUT NA 8. 6. 2015 OD 19.00 HOD.

ZAKOUPENÉ VSTUPENKY ZŮSTÁVAJÍ V PLATNOSTI.

Filharmonie Hradec Králové se všem velice omlouvá za způsobené komplikace.

Pokud by Vám nový termín představení nevyhovoval, je možné vstupenky vrátit do 31. března 2015.

Zajímavá videa ze života v Nechanicích od pana Zajřta naleznete na www.youtube.com.
Do políčka vyhledávání zadejte Zdenek Zajřt.

PŘIJÍMÁME PŘIHLÁŠKY DO TANEČNÍCH KURZŮ 2015

Hlásit se můžete v KD Nechanice u Mgr. Jitky Škvorné - 725 922 203, nebo u pí. Kramářové - 495 441 966, příp. e-mailem kdnechanice@seznam.cz

Nechanický Zpravodaj vydává redakční rada města Nechanice, nákladem 400 ks, cena výtisku 3,- Kč.

Uzávěrka č. 4/2015 do 13. 4. 2015. Příspěvky zasílejte na adresu Kulturního domu v Nechanicích,

e-mail: kdnechanice@seznam.cz a kultura@nechanice.cz . Vytiskl K + K Humburky.